

DAGSORDEN Økonomiudvalget 2018-2021 d. 27-10-2021

Mødedato Onsdag d. 27. oktober 2021 kl. 17:45

Mødested Mødelokale 219, Brønderslev Rådhus

Indholdsfortegnelse

Fraværende.....	3
Bemærkninger/ændringer til dagsordenen.....	4
Godkendelse af sammenlægning af Affaldsselskabet Vendsyssel Vest I/S og I/S Reno-Nord.....	5
Godkendelse af beslutningsprotokol.....	12

Punkt 1: Fraværende

00.22.04-P35-20-17

Resume

Sagsforløb: ØK

Punkt 2: Bemærkninger/ændringer til dagsordenen

00.22.04-P35-20-17

Resume

Sagsforløb: ØK

Sagsfremstilling

Evt. bemærkninger til dagsordenen.

Punkt 3: Godkendelse af sammenlægning af Affaldsselskabet Vendsyssel Vest I/S og I/S Reno-Nord

00.17.15-P20-1-21

Resume

Sagsforløb: TM/ØK/BY

Projektgruppen for ressourcesamarbejde Affaldsselskabet Vendsyssel Vest I/S og I/S Reno-Nord har udarbejdet en aftale for sammenlægning af Affaldsselskabet Vendsyssel Vest I/S og I/S Reno-Nord.

Byrådet skal tage stilling til, om sammenlægning af Affaldsselskabet Vendsyssel Vest I/S og I/S Reno-Nord kan godkendes.

Sagsfremstilling

Baggrund

Med den nationale klimaplan/forligsaftale "Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi" fra den 16. juni 2020 er der sat en national ramme, hvor kommunerne skal forholde sig til den fremadrettede organisering af opgaverne indenfor affaldshåndtering. Der er i planen lagt op til, at mængderne af affald skal reduceres, og at ressourcerne skal bruges klogere, smartere og mere ansvarligt. Der er stort fokus på genanvendelse og cirkulær økonomi, mens affaldsforbrænding skal begrænses.

For at stå stærkere og være bedre rustet til de nye krav og en eventuel kommende liberalisering igangsatte ejerkommunerne (Hjørring, Brønderslev, Aalborg, Jammerbugt, Rebild og Mariagerfjord) bag Affaldsselskabet Vendsyssel Vest I/S (herefter AVV) og I/S Reno-Nord (herefter Reno-Nord) i april 2021 en analyse af mulighederne for et øget samarbejde mellem affaldsfællesskaberne. Hovedparten af ejerkommunerne godkendte efterfølgende i juni 2021, at der skulle arbejdes videre med belysning af en model, hvor de to affaldsfællesskaber blev lagt sammen til et samlet affaldsfællesskab.

Dette arbejde er nu mundet ud i en indstilling om at sammenlægge AVV og Reno-Nord til et samlet affaldsfællesskab.

Baggrunden for indstillingen er, at ejerkommunerne har en ambition om at være førende på fremtidens marked for ressourceudnyttelse og affaldshåndtering med fokus på, at opgaverne skal løses på nye og smartere måder til gavn for miljø, borgere og virksomheder. Med sammenlægningen vil ejerkommunerne dels høste rationaler, dels få nye muligheder for at udvikle nye fælles løsninger baseret på de styrkeområder, der pt. er i de to affaldsfællesskaber:

- Opnå større volumen i fraktioner, hvilket giver bedre muligheder for afsætning. Udnytte kapacitet på deponi, affaldsforbrændingsanlæg og andre anlæg mere optimalt.
- Sikre at restaffaldet skal brændes der, hvor der er behov for energi.
- Opskalere igangværende aktiviteter, så de kan komme flere borgere til gavn.
- Udvikle fremtidens grønne løsninger, f.eks. carbon capture, grønne brændsler mv. bl.a. med fokus på at tiltrække investeringer og skabe nye job.

I forhold til udmøntning af klimaplanen, så giver det mening at etablere en fælles organisation nu, som kan opnå synergier og optimere anvendelsen af de eksisterende ressourcer, så et samlet affaldsfællesskab står stærkt i et konkurrenceudsat marked.

Ved at samle kompetencerne i ét affaldsfællesskab frem for at etablere et samarbejde mellem de to eksisterende affaldsfællesskaber opnår ejerkommuner og affaldsfællesskabet de bedste muligheder for at optimere opgaveløsningen under én ledelse. Samtidig imødekommer én organisation de begrænsninger, som udbudsreglerne og kommunalfuldmagtregerne rummer for, at to selvstændige organisationer kan samarbejde og løse opgaver for hinanden.

Involverede kommuner og selskaber

Det sammenlagte affaldsfællesskab vil omfatte kommunerne Brønderslev, Hjørring, Jammerbugt, Mariagerfjord, Rebild og Aalborg med hele deres geografiske områder. Det er alene de aktiviteter, der i dag foregår i henholdsvis AVV og Reno-Nord, der er omfattet af sammenlægningen. De aktiviteter, der udføres i regi af de enkelte kommuner, bliver ikke omfattet af sammenlægningen.

Sammenlægningen er baseret på, at

- Det sammenlagte affaldsfællesskab etableres pr. 1. januar 2022, så der fra dette tidspunkt kun er én bestyrelse, hvilket er sammenfaldende med en ny kommunevalgsperiode og dermed de nye byråd.
- Affaldsfællesskabet skal stå stærkere både på udvikling i relation til cirkulær økonomi og effektiv kapacitetsudnyttelse.
- Når den nye bestyrelse har konstitueret sig, igangsættes en proces for at finde et nyt navn til affaldsfællesskabet.
- Det sammenlagte affaldsfællesskabs vedtægter tager udgangspunkt i Reno-Nords eksisterende vedtægter, da de er et godt udgangspunkt for at realisere et fællesskab med plads til høj grad af tilpasning til de enkelte ejerkommuners ønsker til, hvilke ordninger der kompetenceoverdrages til fællesskabet.
- Med vedtægterne laves en a la carte-model, så kommunerne hver især kan deltage i de dele af samarbejdet, de finder relevant. For de ydelser, hvor det er muligt, kan kommunerne fastsætte eget serviceniveau.

Materiale

Der er udarbejdet en række dokumenter, der tilsammen udgør materialet, som ligger til grund for en sammenlægning af de to affaldsfællesskaber.

Det samlede materiale består af følgende dokumenter:

- Ejerstrategi
- Vedtægter, inkl. bilag
- Sammenlægningsaftale
- Forretningsorden
- Hovedkonklusioner fra den juridiske og økonomiske gennemgang
- Notat om økonomiske forhold i et nyt fællesskab mellem Reno-Nord og AVV
- Notat om sammenlægning

Ejerstrategi

Der er udarbejdet en midlertidig ejerstrategi for det sammenlagte affaldsfællesskab. Visionen er, at det sammenlagte affaldsfællesskab skal være førende på fremtidens marked for ressourceudnyttelse og affaldshåndtering, og driften skal være kendetegnet ved effektivitet, partnerskaber og grøn omstilling. Ejerstrategien er udtryk for ejerkommunernes forventninger til affaldsfællesskabets fokus i de første år efter sammenlægningen. Det vil således blive en opgave at revurdere ejerstrategien med henblik på at formulere en langsigtet strategi for affaldsfællesskabet.

Vedtægter

Bestyrelsessammensætning

Bestyrelsen for det sammenlagte affaldsfællesskab vil bestå af 17 medlemmer fordelt på følgende måde:

- Brønderslev Kommune 2 medlemmer
- Hjørring Kommune 3 medlemmer
- Jammerbugt Kommune 2 medlemmer
- Mariagerfjord Kommune 2 medlemmer
- Rebild Kommune 2 medlemmer
- Aalborg Kommune 6 medlemmer

Der udpeges en formand og to næstformænd for bestyrelsen. Som i det eksisterende Reno-Nord vælges formanden blandt bestyrelsesmedlemmerne udpeget af Aalborg Kommune. Næstformændene udpeges blandt bestyrelsesmedlemmerne fra de øvrige interessenter.

Herudover oprettes der et Formandskab bestående af formanden og de 2 næstformænd for bestyrelsen.

Formandskabet vil fungere som forretningsudvalg og vil kunne træffe beslutninger efter bemyndigelse fra den samlede bestyrelse og inden for fællesskabets vedtagne budget.

Ejerandele

Interessenternes ejerandele opgøres på grundlag af indbyggertallet korrigeret for sommerhuse.

Interessenternes ejerandele i det sammenlagte affaldsfællesskab fremgår af nedenstående:

- Brønderslev Kommune 9,38 %
- Hjørring Kommune 18,00 %
- Jammerbugt Kommune 9,74 %
- Mariagerfjord Kommune 9,34 %
- Rebild Kommune 6,07 %
- Aalborg Kommune 47,48 %

Opgørelsen er udarbejdet med udgangspunkt i indbyggertal den 1. januar 2020. Efter vedtægterne beregnes den rigtige fordeling med udgangspunkt i indbyggertal mv. pr. 1. januar 2022.

A la carte-model

I vedtægterne er der frihed til at den enkelte kommune kan deltage i de dele af samarbejdet, som kommunen ønsker, f.eks. sorteringsopgaver, drift af genbrugspladser mv. Vedtægterne giver således mulighed for fleksibilitet, så hver kommune kan indgå aftale med affaldsfællesskabet om at levere og forme det serviceniveau for håndtering af de kompetenceoverførte opgaver, som den enkelte kommune ønsker.

Alle ordninger er beskrevet i bilag til vedtægterne. Eksisterende og nye interessenter kan vælge, hvilke opgaver den enkelte kommune ønsker at kompetenceoverføre til fællesskabet og/eller tilbagekalde. Den interne fordeling af hæftelsen sikrer, at kommunerne alene hæfter for de ordninger, som kommunen deltager i. Udtræden af interessentskabet eller tilbagekaldelse af kompetenceoverførte opgaver kan som udgangspunkt ske med 1 års varsel til den 1. januar, dog skal

eventuel lånoptagelse eller andre forpligtelser, som interessenten i de indbyrdes forhold hæfter for, være afviklet forinden. Frem til den 1. januar 2026 gælder dog et varsel på 2 år for fuld udtræden af fællesskabet.

Rationalerne ved sammenlægningen opnås bedst, jo flere opgaver kommunerne overlader til fællesskabet, og jo mere ensartet opgaverne håndteres. Det er derfor ønsket, at der etableres flere fælles løsninger, end hvad der p.t. er overdraget til de to eksisterende affaldsfællesskaber.

Kørselsudligning

Den eksisterende kørselsudligning i Reno-Nords nuværende vedtægter fortsætter for de kommuner/geografiske områder, der er med i ordningen inden sammenlægningen. Udgangspunktet for kørselsudligning er, at kommunerne har samme udgift til at få behandlet et ton affald. Kørselsudligningen er baseret på transportafstand mellem affaldsenergianlægget i Aalborg og de befolkningsmæssige tyngdepunkter i kommunerne.

Der vil således ikke ske kørselsudligning for affald fra Hjørring og den del af Brønderslev Kommune, der ikke er med i kørselsudligningsordningen i dag. Dette er reguleret i vedlagte vedtægter.

Sammenlægningsaftale

Det fremgår af sammenlægningsaftalen, at det samlede fællesskab videreføres i den eksisterende retlige ramme for Reno-Nord for at begrænse de administrative omkostningerne forbundet med sammenlægningen. AVV opløses som led i sammenlægningen og de faste ejendomme, som AVV ejer i dag, sammen med AVV's øvrige aktiver og passiver overdrages fra AVV til Reno-Nord.

Låneforhold

Lån optaget af AVV med garanti fra Hjørring og Brønderslev kommuner overføres til Reno-Nord, dog således at kun Hjørring og Brønderslev kommuner hæfter for lånene i det indbyrdes forhold mellem ejerne, jf. nærmere nedenfor. Hvis den tekniske gennemførelse af sammenlægningen kræver omlægning af lån el.lign. kan det kræve godkendelse af kommunalbestyrelsen. I så fald vil kommunalbestyrelsen modtage punkt til godkendelse.

Juridisk, økonomisk og teknisk vurdering

Der er foretaget en vurdering af AVV's og Reno-Nords væsentligste juridiske og økonomiske forhold.

Den samlede vurdering har hovedsageligt været foretaget med henblik på at konstatere, om der er forhold i de to affaldsfællesskaber, der kan vanskeliggøre eller helt udelukke en sammenlægning. Endvidere har gennemgangen haft til formål at identificere eventuelle opmærksomhedspunkter, som enten de nuværende eller et fremtidigt fælles affaldsfællesskab skal fokusere på.

Det er vurderingen, at hverken den juridiske eller økonomiske vurdering af væsentlige forhold har afdækket forhold, der medfører, at en sammenlægning af AVV og Reno-Nord må frarådes. Der er endvidere ikke konstateret forhold, som bør indebære væsentlige økonomiske betænkeligheder for kommunerne, såfremt en sammenlægning gennemføres.

Der er ikke gennemført en teknisk gennemgang af anlæggene. Det er vurderingen at begge affaldsfællesskaber har gode og velfungerende anlæg, der er vedligeholdt tilfredsstillende. Der er indhentet erklæringer fra ledelsen i de to affaldsfællesskaber på, at anlæggene er velfungerende, og at de økonomiske vurderinger, der er lavet, efter ledelsens bedste vurdering er realistiske.

Økonomi

I vedtægterne for det sammenlagte affaldsfællesskab, er de økonomiske forudsætninger, at ingen af kommunerne i det indbyrdes forhold kommer til at miste den historiske opsparing og ingen kommer til at hæfte for økonomiske forpligtelser (herunder gæld), som man ikke selv har været med til at påføre de eksisterende fællesskaber i de ordninger, man har gjort brug af. Den historiske opsparing tilskrives hver enkelt kommunes kapitalkonto, som føres videre i det fremtidige fællesskab.

Konsekvensen af, at ingen ejerkommuner skal stilles ringere som følge af sammenlægningen er, at der på forbrændingsområdet gennemføres en indfasning, hvor kommunetaksten pr. ton harmoniseres over de kommende år. Dette betyder, at Reno-Nord-kommunerne kan fastholde den takstreduktion, der er sparet op til, mens AVV-kommunerne kan videreføre uændret takst. Med harmoniseringen udlignes forskellene i den historiske opsparing, som ejerkommunerne har i henholdsvis AVV og Reno-Nord. Ved liberalisering inden harmoniseringen er gennemført vil udligning af den historiske opsparing blive kapitaliseret via ejerandele. Endelig model for dette vil være en opgave for den kommende bestyrelse og med godkendelse i de respektive kommunalbestyrelser.

Der er ikke regnet på størrelsen af de økonomiske synergier. Synergier vil komme fællesskabet til glæde, og alt andet lige, være med til at sikre, at uændrede opgaver kan løses til lavere omkostninger.

Hver enkelt kommune vil kunne fastsætte serviceniveauet for de enkelte kompetenceoverførte opgaver, og kommunerne betaler de hertil medgåede omkostninger i overensstemmelse med a la carte-modellen og hvile i sig selv princippet.

Ledelse af det sammenlagte affaldsfællesskab

Der er igangsat en proces for udvikling af fremtidens ledelsesforhold for det sammenlagte affaldsfællesskab. Der er i første omgang fokus på ledere på niveau 1 og 2.

Der vil være tale om en overgangsledelse, da det er den nye bestyrelse, der har ansvaret for at ansætte den daglige ledelse.

Medarbejderforhold

Alle medarbejderne i de to affaldsfællesskaber vil blive ansat i det fortsættende affaldsfællesskab. Den formelle overdragelse af medarbejderne i AVV vil være omfattet af Lov om virksomhedsoverdragelse.

Tidsplan

Implementering igangsættes, når der foreligger politisk godkendelse, senest den 1. november, herunder dialog med forsikringselskaber, KommuneKredit og øvrige långivere, væsentlige kontraktparter om overdragelse af aftaler og aktiver.

Parallelt med forelæggelse af aftalegrundlaget til politisk godkendelse, er anmodning sendt til Ankestyrelsen om en godkendelse af opløsningen af AVV og ændringen af vedtægterne for Reno-Nord med forbehold for kommunernes godkendelse af indstillingen.

Sammenfatning

Såfremt Byrådet beslutter en sammenlægning af de to affaldsfællesskaber, anbefales det, at det sker under forudsætning af følgende:

- at Det nye I/S Reno-Nord etableres efter godkendelse i Ankestyrelsen pr. 1. januar 2022, og
- at Affaldsselskabet Vendsyssel Vest I/S opløses pr. 31. december 2021 efter Ankestyrelsens godkendelse af det nye I/S Reno-Nord.

Fagforvaltningen for Teknik og Miljø foreslår, at Byrådet godkender

- sammenlægning af Affaldsselskabet Vendsyssel Vest I/S og I/S Reno-Nord og vedlagte ejerstrategi, vedtægter og sammenlægningsaftale, som fastsætter vilkårene for sammenlægningen, således at I/S Reno-Nord bliver det fortsættende fællesskab med fuld deltagelse af Brønderslev Kommune, Hjørring Kommune, Jammerbugt Kommune, Mariagerfjord Kommune, Rebild Kommune og Aalborg Kommune, og
- at Affaldsselskabet Vendsyssel Vest I/S opløses, og at aktiver og passiver i Affaldsselskabet Vendsyssel Vest I/S overdrages til det fortsættende fællesskab i overensstemmelse med Ankestyrelsens godkendelse af vilkårene, og
- at administrationen bemyndiges til inden for rammerne af denne politiske beslutning at foretage de nødvendige skridt til at gennemføre sammenlægningen, herunder gennemføre justeringer, som måtte være nødvendige som følge af bemærkninger fra Ankestyrelsen.

Personale

Ingen.

Beslutning fra Teknik- og Miljøudvalget, 11. oktober 2021, pkt. 11:

Peter Stecher, Dennis Kvesel, Carsten Ullmann, Simon Aagaard og Hildo Rasmussen indstiller sagen til godkendelse.

Carsten Ullmann Andersen udtrykker bekymring for den forcerede hastighed, denne sammenlægning sker med samt for Brønderslev Kommunes indflydelse som lille kommune i et stort selskab.

Herudover udtrykkes bekymring for serviceforringelser eller prisstigninger for kommunens borgere - eksempelvis på genbrugspladsområdet, hvor der er stor forskel på serviceniveauer i de to selskaber.

Poul Erik Andreasen tager stilling på Byrådsmødet (efter orienteringsmødet på torsdag).

Johannes Trudslev var fraværende.

Beslutning fra Økonomiudvalget, 13. oktober 2021, pkt. 8:

Udsættes til efter temamøde.

Bilag

Ejerstrategi

Vedtægter

Bilag til vedtægter

Sammenlægningsaftale

Forretningsorden

Hovedkonklusioner fra den juridiske og økonomiske gennemgang af 27. september 2021

Notat om økonomiske forhold i nyt fællesskab Reno-Nord og AVV

Sammenlægning af AVV og RenoNord

Punkt 4: Godkendelse af beslutningsprotokol

00.22.04-P35-20-17

Resume

Sagsforløb: ØK

Sagsfremstilling

Digital underskrift af beslutningsprotokol.